

Orgaan van het schaakgezelschap Staunton

Redactie: J.Muilwijk, J.Postma en E.F. Scheffer; adres: Heidelaan 4, 9301 KJ Roden, tel. 05908-19115.

Bestuur: H.Davids, voorzitter, Acacialaan 34, 9741 KX Groningen, tel. 770451; J.R.B. Polee, secretaris, Vestdijklaan 330, 9721 VX Groningen, tel. 251995; R.J. v.d. Veen, penningmeester, Wilhelminalaan 22, 9781 CV Bedum, tel. 05900-12333; Y.Blom, wedstrijd-leider, Aweg 46a, 9718CX Groningen, tel. 121152; J.Postma, materiaalcommissaris, Koninginnelaan 64a, 9717 BX Groningen, tel. 143576.

Gironummer: 967038 t.n.v. penningmeester Staunton te Bedum.

Kopij zo mogelijk - ook in handschrift welkom! - getypt op A4-formaat met rondom tenminste 2 cm marge en anderhalve regelafstand. Zendt u vroeg in?

INHOUD

Redactioneel
KNSB-competitie
NOSBO-competitie
De groepenwedstrijd

Wij spraken met Rijk Courtz
Partij uit de ladderwedstrijd
OHRA-toernooi '83 (slot)
Agenda
Ledenlijst

Van de redactie

Sinds het vorige nummer uitkwam heeft Staunton I eenmaal gewonnen en eenmaal verloren. Ons eerste staat na de ~~z~~vende ronde op de zesde plaats met 6 matchpunten en 32,5 bordpunten, onmiddellijk gevolgd door Oud-Zuylen (6, 31). Achtste is HSG II (5, 32,5); Almelo is hekkesluiter met 1, 23,5.

Staunton II staat alleen op kop, omdat het met 5,5-4,5 van SISSA III won, terwijl Lewenborg verrassend verloor met 4,5-5,5 van DSC. Met 10 matchpunten en 34 bordpunten moet ons tweede in de laatste ronde niet verliezen van Helpman (8, 32,5); Lewenborg (8, 34,5) moet nog tegen Assen (6, 31,5). Spannend!

Behalve (slechts één ...) wedstrijdverslag vindt u in dit nummer het interview dat Enno Scheffer en Mulwijk met Rijk Courtz hielden, opgesierd met twee partijen.

Aan de verslagen van de bestuursvergaderingen, die wij in dank ontvingen, ontnemen wij het volgende. Snip en Piet Blom vertrokken, Tamminga werd gastlid en Anjewierden lid. De werving van nieuwe leden blijft een probleem. Voor suggesties van de leden houdt het Bestuur zich aanbevolen!

De derde turnus van de groepenwedstrijd - waarvan de eerste groep de clubkampioen zal opleveren - begint op 26 maart, zoals al eerder werd vermoed. Blijven wij in het Denksportcentrum? Ideaal zou een gezellig, niet te klein speellokaal in het centrum met redelijke bereikbaarheid per openbaar vervoer en parkeermogelijkheden dichtbij zijn.

Met betrekking tot het Staunton-nieuws is besloten dat het kopiëren en verzenden uitbesteed zal worden (mooi zo - red.). Het Bestuur zou een hogere frequentie, bijv. eenmaal per maand, op prijs stellen, mits er dan voldoende kopij is.

Volgens de redactie kan dit (No. 138: 19 blz.; 139: 17; 140: 17). Circa acht nummers per seizoen, elk van een pagina of 12 à 15, moet kunnen, dachten wij. Wel is snelle inzending van verslagen, roosters, partijen, agenda's enz. noodzakelijk, maar dat wisten de lezers al (of niet?). Wij doen ons best om in april - zoals het Bestuur graag wil - weer met een nummer te komen. Op verzoek zullen wij daarin de helaas nog steeds niet geheel in onbruik geraakte Engelse notatie uiteenzetten.

Ons oudlid en wellicht toekomstig gastlid Hans Polee sluit in dit nummer zijn ludiek en met partijen toegelicht verslag over het OHRA-toernooi 1983 af (door ons iets bekort).

Jammer genoeg konden wij de definitieve indeling voor de derde turnus en de loting niet meer meenemen. Als u dit nummer ontvangt zult u daarover een nadere mededeling gekregen hebben.

Verslag van de wedstrijd Staunton - Drienerlo.

Voor aanvang van de wedstrijd was ik redelijk optimistisch ten aanzien van onze kansen op een overwinning op het lager geklasseerde Drienerlo. Ook was het noodzakelijk geworden om te winnen, omdat 0 - punter H.S.G. II. de vorige ronde verrassend van Unitas won, zodat onze 4 matchpunten waarschijnlijk onvoldoende zou zijn om ons te handhaven. Almelo degradeert vrijwel zeker. De tweede degradant zou dan H.S.G. II. of Drienerlo moeten worden. Dus winnen was zeer belangrijk.

Tot mijn verbazing bleken 3 vaste eerste tiental spelers echter het belang van deze wedstrijd niet te onderkennen. Zo veel invallers temperde mijn aanvankelijke optimisme behoorlijk. Ten onrechte bleek, want de wedstrijd werd toch nog met 6 - 4 overtuigend gewonnen. Dit bracht ons op een totaal van 6 matchpunten uit 6 wedstrijden, niet onaardig dus. We hebben 3 matchpunten meer dan H.S.G. II. en Drienerlo, zodat we redelijk veilig lijken te staan. Zeker als er nog 1 of 2 matchpunten bij komen, bijvoorbeeld tegen Oud Zuylen.

Hoe onze overwinning tot stand gekomen is, leest u hieronder.

bord 1: van Steenis speelde met zwart tegen de bekende Lodewijk Prins, de Duras-variant van het Spaans. Hij kreeg een gedrukte stelling, met een slechte witte loper. Beide spelers dachten beter te staan. Uiteindelijk won van Steenis door een grapje in de stelling te vlechten. Dit leverde in eerste instantie het loperpaar op en in tweede instantie een kwaliteit. Dit bleek voldoende, alhoewel de tegenstander langdurig zeer taai tegen spel bood. Omdat het in die fase reeds 5 - 4 stond hield menig Staunton speler zijn hart vast, bij het aanschouwen van de af en toe bloed-stollende stellingen.

bord 2: Yeb Blom maakte het zichzelf weer erg moeilijk. Zijn tegenstander ruilde te laat zijn loper van b4 op c3, zodat met het paard van e2 terug geslagen kon worden. Mochohij meende dat terug slaan met de d-pion beter was. Hierna behield zijn tegenstander een licht overwicht. Een over het hoofd gezien paard zetje, bleek een pion en een kwaliteit te kosten.

bord 3: Via de Steiner-variant van de Caro-Kann ontstond een Slavische verdediging, waarin wit een pion moest offeren. Muilwijk gaf deze spoedig terug en had toen minstens gelijk moeten staan, maar hij rocheerde ten onrechte aan de lange kant. In wederzijdse vliegende tijdnood vervluchtigde wits voordeel. In een mindere positie overschreed de tegenstander de bedenktijd.

bord 4: Jan Postma speelde Engels, kwam met voordeel uit de openingsfase. De tegenstander bevrijdde zich met f5, maar speelde een verkeerde variant, welke een stuk leek te winnen, maar uiteindelijk een kwaliteit en een pion kostte.

bord 5: De tegenstander opende met b3, waarna een eigenaardige stelling ontstond. Courtz moest een pion offeren met vage compensatie. Uiteindelijk ontstond een eindspel met voor beide spelers een Dame, toren en ongelijke lopers. Daarbij bezat alleen Courtz een open Koningsstelling. De mataanval die dit opleverde bleek niet te keren.

bord 6: Davids kwam in een Dame-Indische opening spoedig tot e4, waarna hij fraai en snel een vol stuk won middels een tactische finesse. De resterende stelling was zelfs zo slecht, dat vrijwel geforceerd nog een kwaliteit verloren ging. Dit alles in 23 zetten, oftewel een knappe prestatie van Davids als invaller aan het zesde bord het eerste punt van de middag te scoren.

bord 7: Seijen speelde met zwart de scheveninger. Wit speelde Lg5 met daarna Lf6: welke zwart met de g-pion moet terug slaan omdat anders de d-pion verloren gaat. De Koning blijft hierna in het centrum staan. Tegenspel van Seijen op de Dame-vleugel dwong wit de stelling te openen. Vervolgens won wit een pion, om daarna af te wikkelen naar een verloren eindspel van stuk voor drie pionnen.

bord 8: ten Brinke speelde Siciliaans, kreeg niet de kans zijn geliefde Lc4 op het bord te krijgen. Nu werd het een Scheveninger, waarin hij al snel in een onbekende variant belandde. Nadat zijn Pd4 door Db6 gepend werd, ontstond een hele scherpe stelling, waaruit hij met het loperpaar en een pion op b7 tevoorschijn kwam. Dat was voldoende.

bord 9: Polee speelde met zwart een Sämisch-variant van het Konings-Indisch tegen. Plaatste een kansrijk pion offer, maar door nauwkeurig tegenspel bleek dit onvoldoende. Het resterende toren eindspel bleek verloren te zijn. Toch bleef het spannend tot het einde.

bord 10: Bergsma speelde Dame-Indisch met e3, speelde e4 te vroeg op, zodat de problemen steeds groter werden. Langzamerhand gingen enkele pionnen verloren en dus de partij.

1. M. van Steenis (z)	- L. Prins (w)	I-O	6. H. Davids	- L. Brom	I-O
2. Y. Blom	- R.J. Kuiper	O-I	7. H.G. Seijen	- E. Maessen	I-O
3. J. Muilwijk	- W. v/d Broek	I-O	8. G. ten Brinke	- v/d Moolen	I-O
4. J. Postma	- A. Dorland	I-O	9. J.R.B. Polee	- v. Ootmarsen	O-I
5. R.T. Courtz	- L. Spaanenburg	O-I	10. R.M. Bergsma	- I. Pröpper	O-I
Staunton I.	- Drienerlo	6-4.		Yeb Blom	

Na de zevende ronde was de stand in de tweede klasse A van de KNSB:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	M.p.	B.p.
1 Staunton	-	4	6	6	3	6	4			3,5	6	32,5
2 Unitas II	6	-	8,5	4,5	4	6,5			4	5	7	38,5
3 Almelo	4	1,5	-	5	2			3,5	3	4,5	1	23,5
4 HSG II	4	5,5	5	-			4,5	4,5	2,5	6,5	5	32,5
5 BSG II	7	6	8		-	8	4,5	8	5		11	46,5
6 Drienerlo	4	3,5			2	-	4	6,5	2,5	5	3	27,5
7 ASG	6			5,5	5,5	6	-	5,5	6,5	7,5	14	42,5
8 Oud-Zuylen			6,5	5,5	2	3,5	4,5	-	6	3	6	31
9 ASV		6	7	7,5	5	7,5	3,5	4	-		9	40,5
10 Hardenberg	6,5	5	5,5	3,5		5	2,5	7		-	8	35

Almelo degradeert zeker. Drienerlo moet nog tegen Almelo en HSG II; drie of vier matchpunten zijn niet uitgesloten. HSG II zal wel verliezen van BSG II, maar kan door een overwinning op Drienerlo ons passeren. Het ongunstigste geval voor Staunton is, als HSG en Drienerlo zes matchpunten scoren en wij - behalve van ASV - ook van Oud-Zuylen verliezen; de bordpunten moeten dan beslissen over degradatie.

Persoonlijke scores: Courtz 4,5 (64%) Van Steenis en Postma 4 (57%) Muilwijk en Seijen 3,5 (50%) Davids 3 (100%) Polee 2,5 (50) Sprenger 2 (67) Jeuring 2 (33) Idema 1,5 (30) Ten Brinke 1 (100) Yeb Blom 1 (14) . P.Blom, Bergsma en Scheffer verleenden alleen morele steun.

NOSBO-competitie, eerste klasse A

	1	2	3	4	5	6	7	8	Matchp.	Bordp.(na 6 ronden)
1 DSC	-	3	5,5	3,5	4,5	5,5		5	5	27
2 Assen	7	-	6,5	3,5	6 ^x		4,5	4	6	31,5 ^x
3 Roden	4,5	3,5	-	3 ^x		5	5,5	4	3	25,5 ^x
4 Helpman	6,5	6,5	7 ^x	-	6	2,5	4		8	32,5 ^x
5 Leek	5,5	4 ^x		4	-	4,5	4	3,5	2	25,5 ^x
6 Lewenborg	4,5		5	7,5	5,5	-	7	5	8	34,5
7 SISSA III		5,5	4,5	6	6	3	-	4,5	6	29,5
8 Staunton II	5	6	6		6,5	5	5,5	-	10	34

^xPrognose

De groepenwedstrijd

In de tweede turnus won Courtz in groep A met 4 uit 5. Tweede werd Postma, die met zwart een Caro-Kann van de koploper won, in de variant (1 e4 c6 2 d4 d5 3 Pd2 dxe4 4 Pxe4 Pd7 5 Pf3 Pgf6 6 Pg3 e6 7 Le2) waarmee Courtz Muilwijk tweemaal had afgedroogd. Jan haalde 3,5 punt. Scheffer, debutant in de kopgroep, won van Muilwijk in een Scandinaviër (1 e4 d5 2 exd5 Pf6 3 Pc3 - het enige wat zwart niet had nagekeken! - Pxd5 4 Lc4 Pb6?!). Wit rocheerde lang, zwart kort; Scheffer verraste zijn opponent met een fraai paardoffer. Beide spelers haalden 3 punten. Muilwijk verloor ook van Courtz, won echter van Postma (1 d4 g6 2 e4 d6 3 c4 Lg7 4 Pc3 Pf6 5 Pf3 0-0 6 h3 e5 7 d5 Pbd7 8 Le3 Pc5 9 Pd2 a5 10 g4 Pe8 11 h4 f5 12 gxf5 gxf5 13 De2 Pa6 14 Lg5 Pf6 15 Lh3 Pc5? 16 exf5 e4 17 Pdx4 +). Davids, evenals Scheffer gepromoveerd, scoorde 1,5 punt en degradeert, aangenomen dat Van Steenis (aan wie Postma zijn plaats afstaat) meedoet - uiteraard hors concours. Polee sr. 'rocheerde naar beide kanten'. De volledige uitslag was:

A, tweede turnus	1	2	3	4	5	6	Tot.	Plaats Opm.
1 Courtz	-	1	1	0	1	1	4	I
2 Scheffer	0	-	1	0,5	1	0,5	3	III
3 Muilwijk	0	0	-	1	1	1	3	IV
4 Postma	1	0,5	0	-	1	1	3,5	II trekt z. terug
5 Polee	0	0	0	0	-	0	0	VI degradeert
6 Davids	0	0,5	0	0	1	-	1,5	V ?

In groep B zette Yeb Blom alles op alles om zijn degradatie ongedaan te maken. Met 5 uit 5 slaagde hij daarin op overtuigende wijze. De strijd om de tweede 'promotieplaats' was ongewoon spannend. Dijkhuis, Seijen en Van Beersum wonnen ieder hun onderlinge partijen met wit en verloren die met zwart; alle drie hadden 2,5 punt. Dijkhuis had echter driemaal wit, de beide anderen tweemaal; Dijkhuis viel daarmee af. Aangezien Seijen van Van Beersum won, keert Seijen naar de kampioensgroep terug. Pikant detail: als Van Beersum een half punt minder had gescoord, zou Dijkhuis wegens zijn winst op Seijen gepromoveerd zijn - such is life! Ten Brinke haalde twee punten en Banning een half. De volledige uitslag luidt:

B, tweede turnus	1	2	3	4	5	6	Tot. Plaats Opm.		
1 Yeb Blom	-	1	1	1	1	1	5	I	promoveert
2 Banning	0	-	0,5	0	0	0	0,5	VI	degradeert
3 Dijkhuis	0	0,5	-	1	0	1	2,5	IV	
4 Seijen	0	1	0	-	1	0,5	2,5	II	promoveert
5 Van Beersum	0	1	1	0	-	0,5	2,5	III	
6 Ten Brinke	0	1	0	0,5	0,5	-	2	V	degradeert

Niet erg bevredigend verliep de strijd in groep C. Piet Blom had zich, zoals eerder vermeld, moeten terugtrekken. De overigen speelden zes van de tien partijen:

C, tweede turnus	1	2	4	5	6	Totaal	Plaats
1 Bergsma	-	0			0,5	0,5(2)	V
2 Bruintjes	1	-	0,5		0	1,5(3)	II/III
4 Woudsma		0,5	-	1		1,5(2)	I
5 Lührman			0	-	1	1(2)	IV
6 Langbroek	0,5	1		0	-	1,5(3)	II/III

Ook in groep D was de animo niet groot. Smit en Wiggers lieten het afweten. Van der Veen, Cremers en Bots promoveren; er zullen in de derde turnus (die op 26 maart begint) slechts drie groepen gevormd worden.

Voorlopige indeling:

A Courtz, Scheffer, Muilwijk, Van Steenis (Davids?), Yeb Blom, Seijen

B Polee (?), Dijkhuis, Van Beersum, Bergsma, Woudsma, Tamminga, Bruintjes (?)

C Bruintjes (?) Lührman, Langbroek, Cremers, Van der Veen, Bots, Anjewierden.

De loting vindt zo spoedig mogelijk plaats en wordt u toegestuurd.

Interview met een veelbelovend Staunton-lid

'Burgemeester van Rotterdam,
dat lijkt me wel wat.'

(B. Peper, Vrij Nederland)

Hieronder volgt het in het vorige nummer aangekondigde vraaggesprek dat Scheffer en Muilwijk hielden met Rijk Courtz. Pogingen om het net zo spectaculair te laten zijn als het recente interview met Bram Peper in Vrij Nederland hebben gefaald, maar wel hebben we het daar toegepaste

zeer eigentijdse procédé gevolgd om de vragen van de verslaggevers zoveel mogelijk in de antwoorden van het slachtoffer te verwerken - iets wat vooral het lezen van sportpagina's tot zo'n hilarische ervaring maakt (Trainer na afloop van een wedstrijd: 'Ik vind niet dat we in een ongelooflijk domme opstelling begonnen zijn. Ook vind ik het geen onvergeeflijke blunder dat ik na de rust met drie spitsen heb laten spelen, integendeel. Ik ben niet afgelopen week bij het bestuur op het matje geroepen en verwacht mijn contract gewoon uit te dienen.').

Courtz: 'Ik heb de spelregels geleerd van een ouder zusje toen ik een jaar of zeven was. Pas op mijn vijftiende ben ik er wat meer aan gaan doen, onder andere door schaakboeken te gaan lezen. Toen ben ik ook lid geworden van de schaakclub Steenwijk. Een kleine drie jaar later, in september 1979, ging ik na de Havo naar Groningen om te studeren en werd ik lid van Staunton. Ik volg op het ogenblik een opleiding aan de Bibliotheek- en Documentatie- Academie hier.

Schaaktheorie studeer ik de laatste tijd niet zoveel meer, mijn openingsrepertoire is bijvoorbeeld al jaren hetzelfde gebleven. Ik heb het bijna integraal van Bobby Fischer overgenomen, die mijn grootste voorbeeld op schaakgebied is geweest.

Wat betreft mijn resultaten van de laatste jaren: vorig jaar eindigde ik in de interne wedstrijd in beide turnussen als eerste en won de H.Muillijk-beker; in de play-offs om het eigenlijke clubkampioenschap lukte echter niets meer. Dit seizoen behoor ik tot de topscorers in het eerste' (zie blz. 5) 'en heb ik na een wat zwakke start het reservekampioenschap van de NOSBO met overmacht gewonnen, zodat ik volgend jaar in de hoofdgroep mag uitkomen. Cruciaal was hierbij mijn partij tegen Baas in een van de laatste ronden, toen ik al wel bovenaan stond. Ik kwam twijfelachtig uit de opening, maar dankzij een positionele fout van mijn tegenstander en tijdnood' (zie blz. 9) 'won ik toch en zo kon ik het in de laatste ronde rustig aan doen tegen Postma. Tegen hem heb ik trouwens twee-en-een-halfjaar geleden mijn mooiste partij tot nu toe gespeeld, dat was tijdens de wedstrijd Staunton I - Staunton II waarmee vroeger traditioneel het seizoen werd geopend.' (blz. 9) 'Nu het toch over het verleden gaat: de opvallende verbetering in mijn resultaten is, geloof ik, vooral te denken aan het feit dat ik veel degelijker ben gaan spelen; vroeger zocht ik ten koste van alles complicaties, wat nogal eens verkeerd uitpakte. Tenslotte nog een blik in de toekomst: het is mijn ambitie in een jaar of drie, vier tot de top-tien van de NOSBO te horen.'

Wij: 'Nou, we zijn benieuwd hoe dat afloopt. Bedankt voor dit gesprek in ieder geval.'

Courtz: 'Graag gedaan.'

(efs)

Wit: Rijk Courtz 31-8'81.

Zwart: Jan Postma Pirc

1. e4 d6, 2. d4 Pf6, 3. Pc3 g6, 4. Le2 Lg7, 5. h4 h5 (een klein succesje voor wit omdat veld g5 zwakker is dan veld g4)
6. Pf3 c5, 7. Le3 Pg4, 8. Lg5 cxd4, 9. Pd5 (op Pxd4 volgt sterk Db6) 9. ... f6, 10. Lb5 Ld7 (op 10. .. Pc6, om het zwakke veld e6 onder controle te houden, volgt 11. Pxd4. 11. .. fxg5 is dan wegens Pxc6 bxc6, 13. Lxc6 Ld7, 14. Lxa8 Dxa8, 15. Pc7 niet goed. Maar 11. .. Ld7 lijkt speelbaar) 11. Pxd4 fxg5 (het alternatief is Lxb5, waarna ook wilde varianten ontstaan)
12. Pe6 Da5, 13. b4 Dxb5, 14. Pec7 Kd8, 15. Pxb5 Lxb5 (aangezien wit het initiatief heeft, moet hij beter staan) 16. c4 Lxc4, 17. Tc1 b5, 18. a4 Pe5, 19. Th3 Pc6, 20. hxg5 Tf8
21. axb5 Lxb5, 22. f4 Tb8, 23. Pf6 (niet fxe5 wegens Tf1) 23. .. Pc4, 24. Thc3 Lxf6, 25. gxf6 Txf6, 26. Txc4 Txf4, 27. Dd5 Lxc4
28. Txc4 Zwart geeft op. Op 28. .. Pe5 volgt 29. Dg8 Kd7, 30. Dxb8 Pxc4, 31. Db5

Wit: Baas 30-11'83

Zwart: Rijk Courtz

1. g3 e5, 2. c4 f5, 3. Pc3 Pf6, 4. Lg2 g6, 5. e3 Lg7, 6. Pge2 o-o, 7. b4 (wit staat al duidelijk beter) 7. .. Pc6, 8. Tb1 De7, 9. b5 Pd8 (op Pb4, wat ik overwoog toen ik Pc6 speelde, volgt eenvoudig 10. d3. 10. .. e4 is dan niet goed: 11. dxe4 fxe4 12. o-o Pd3 -anders volgt La3- 13. Pxe4 en wit wint een pion. Ook het grapje 9. .. Pd4 is niet goed: 10. exd4 exd4, 11. Pd5 Pxd5, 12. Lxd5 en 13. o-o.) 10. Db3 d6, 11. o-o Pe6 (beter is Le6) 12. d4 exd4, 13. exd4 g5 (om toch ergens tegenkansen te zoeken) 14. d5?? (tot dusver heeft wit goed gespeeld, dit is echter een grote strategische fout. Heel sterk was 14. c5! Kh8, 15. La3)
14. .. Pc5, 15. Dd1 Ph5, 16. f3 Ld7, 17. Pd4 Tae8, 18. Pce2 h6, 19. Kh1 f4, 20. g4 Pf6, 21. Tf2? (maakt de volgende combinatie mogelijk) 21. .. Lxg4, 22. fxg4 Prg4, 23. Tf1 Pe5, 24.

Dc2 (pion c4 wil wit niet opgeven aangezien de pionnen b5 en d5 dan ook zwak worden) 24. .. f3! 25. Pxf3 Pxf3, 26. Lxf3 g4 27. Lg2 Dxe2, 28. Txf8 Kxf8, 29. Df5 Kg8, 30. La3 Tf8 (Baas was inmiddels in ernstige tijdnood geraakt) 31. Dg6 Tf6 32. Dh5 Pd3, 33. Dh4 Pf2, 34. Kg1 De3, 35. Le1 Ph3 36. Kh1 Dg1 mat.

Een partij uit de ladderwedstrijd

Wit: C.Cremers Zwart: J.Muilwijk 27 februari 1984 Koningsindisch
1 d2-d4 Pg8-f6 2. c2-c4 g7-g6 3 Pb1-c3 Lf8-g7 4 e2-e4 d7-d6
5 Lf1-e2 0-0 6 Lc1-g5 (Averbach; ook f4 of Pf3 kan uiteraard) h7-h6
(of c5) 7 Lg5-e3 e7-e5 (Boleslavsky beveelt hier c5 aan, maar volgens de Encyclopedie leidt 8 e5! dan tot voordeel voor wit) 8 d4-d5 Pb8-a6 (of Pbd7) 9 g2-g4 (daarmee zijn wij uit de theorie. Ten onrechte durfde ik 9 ... Pc5 10 g5 Pfxe4 11 Pxe4 Pxe4 12 gxh6 Lf6 niet aan. Na 13 h4 Lxh4 14 Pf3 Lg5 15 Pxd5 Pxd5 16 h7+? Pxd7 17 Lh6 Te8 18 Lh5 Df6 staat zwart beter en ook na 13 h7+ Kh8 14 Dc2 Lf5!? 15 Ld3 Pg5 of na 13 Pf3 Pg5. Als wit Pc5 met 10 Lf3 beantwoordt is a5 twijfelachtig wegens 11 g5; in aanmerking komt 10 ..., h5 11 gxh5 gxh5 13 Lxh5 Pfxe4) 9 ... Pf6-e8?! 10 Dd1-d2 (sterker was 10 Dc1! Kh7 11 h4 f5 12 h5 en nu:
12 ... fxe4? of fxe4? 13 Lxh6! met groot voordeel voor wit;
12 ... f4 13 fxe4+ Kxe4 14 Ld2 Kh7 15 Dc2 +) 10 ... Kg8-h7 11 0-0-0 (interessant is 11 h4 f5 12 Lxh6!? Lxh6 13 g5 Lg7 14 h5 gxh5 15 Lxh5 Kg8 16 0-0-0 Pc5 17 f3 f4 18 Ph3 en ik zie niet hoe zwart zich kan verdedigen. Als hij pion g5 met rust laat volgt Tdg1, Lg6, Pf2 en Dh2; na 18 ... Lxh3 19 Txh3 Dxe5 20 Dh2 faalt Pf6 op Tg1, Dh6, Lf7+. Als zwart f5 achterwege laat, komt hij niet tot tegenspel) 11 ... f7-f5 12 e4xf5 g6xf5 13 g4xf5 Lc8xf5 14 Le2-d3 Dd8-c8 15 Pc3-e4 Pg8-f6 16 Pe4xf6+ Tf8xf6 17 Pg1-e2 Lf5xd3 18 Dd2xd3+ Dc8-f5 19 Dd3xf5+ Tf8xf5 20 f2-f4 (een verrassing: wit ontdoet zich van zijn achterstallige f-pion maar geeft het mooie veld e4 op.

Er dreigt nu Pg3 en f5) 20 ... Tf5-f7 21 Th1-f1?!(juist was 21 fxe5 Lxe5 22 Pd4 Pc5 met onduidelijk spel. Wit liet fxe5 achterwege omdat hij dxe5? vreesde, maar daarop is 22 a3 en b4 of 22 c5 b6 23 cxb6 axb6 24 Pc3 voordelig voor wit) 24 ... Ta8-f8 22 a2-a3 Pa6-c5 23 b2-b4 Pc5-e4 24 Kc1-c2?(24 Lxa7?b6 25 c5 bxc5 26 bxc5 dxc5 27 Pg3 Pc3 28 Td3 e4 is voordelig voor zwart; met 24 h4 had wit Pg5 kunnen beletten met het vervolg: exf4?25 Txf4 Txf4 26 Pxf4 = of 24 ... c6!25 Kc2 a6 +) 24 ... Pe4-g5 25 Kc2-b3?!(iets beter was 25 Lxa7 Ph3 +, bijv. 26 f5 Ta8 27 Lg1 Txa3 28 Kb2 Ta8 of 28 Pc3 P f4; 26 Lg1 exf4 27 Pd4 - Ld4 dan f3 Pc3 f2 - f3 28 Pe6 f2) 25 ... b7-b6 26 Kb3-a4 (dreigt Kb5-a6) a7-a6 27 c4-c5 b6xc5 28 b4xc5 Pg5-h3 29 Tf1-e1?!(beter cxd6) e5xf4 30 Le3-d4 (wit was in grote tijdnood. Andere zetten zijn overigens nauwelijks beter: Lg1? verliest na f3 en f2 een stuk, op 30 Lc1 volgt Pf2 Td2 Pe4 en Pxc5+, terwijl 30 Ld2 na dxc5 31 Pc3 Ld4 32 Pe4 Td8 evenmin perspectieven biedt) 30 ... f4-f3 31 Pe2-g3 f3-f2 Wit overschreed de tijd, maar na 32 Tf1 wint Tf4: 33 Pe2 dxc5 enz. Een boeiend duel met tal van lastig te beoordelen varianten.

J.M.

Het OHRA-toernooi 1983 (slot)

Hebt u zich ook afgevraagd - of het aan een deelnemer gevraagd - wat OHRA betekent? Het laatste nummer van Schakend Nederland onthult het: OHRA-verzekeringen te Arnhem zal - van 16 tot en met 20 april, en wel te Arnhem - het Open Nederlands Jeugd-kampioenschap sponsoren. Die wedstrijd zal dan ook 'OHRA-toernooi' heten. Komt er dan geen wedstrijd a la de gelijknamige in '83?

Wij geven nogmaals het woord aan Hans Polee.

In de vijfde ronde volgde met zwart een plusremise tegen Etmans (Utrecht, 2118; waarschijnlijk stond ik zelfs gewonnen toen ik remise gaf), waarna ik met 2 uit 5 de laatste ronden tegemoet ging. Duidelijk was dat ik in ieder geval nog één van die twee partijen moest winnen om van een althans enigszins bevredigend toernooi te kunnen spreken. Bovendien moest mijn tegenstand qua rating een beetje op

peil blijven, temeer daar één van de redenen voor mijn deelname aan dit toernooi gelegen was in de noodzaak om mijn zwakke KNSB-seizoen te compenseren.

De zesde ronde bracht mij als tegenstander de Amsterdammer J Markus die met een rating van 2087 officieel één van de zwakkere deelnemers was. Een "moetje" dus, zeker gezien het feit dat ik wit had. Op het bord kwam een interessante bestrijdingswijze van Andersson van het drie-rijen-systeem:

wit: H Polee zwart: J Markus (2087)

1 Pf3	Pf6
2 c4	c5
3 Pc3	e6
4 g3	b6
5 Lg2	Lb7
6 o-o	Le7
7 d4	cx d4
8 Dxd4	d6
9 Lg5	a6
10 Lxf6	Lxf6
11 Df4	o-o
12 Tfd1	

Ik wist niet zeker welke toren naar d1 moest. Toen ik weer thuis was en het nakeek, bleek dat Andersson in zijn laatste partij tegen Grünfeld Td1 had gespeeld, en in zijn vroegere partijen met dit systeem altijd Tfd1 op het bord had gebracht. Het was voor het eerst dat ik dit systeem speelde, vandaar dat ik het nu niet precies wist.

	Le7
13 Pe4	Lxe4
14 Dxe4	Ta7
15 Pd4	Tc7
16 b3	Te8
17 e3	Lf8

18 Tac1 (?)

Tot zover alles bekend. Wit speelt op zijn pionnenoverwicht op de damevleugel, in combinatie met zijn beheersing van de witte velden, met name op de diagonaal h1-a8. Zwart loert op een mogelijke tegenstoot d m v b5 of d5. De eerste fout, veroorzaakt door mijn gebrek aan ervaring met dit systeem. De toren moet zo lang mogelijk van de c-lijn wegblijven, vanwege de mogelijke penning van de pion c4.

	Dc8
19 Db1	

Meteen 19 a4 was beter.

	Pd7
20 Tc2	g6
21 Tcd2 (?)	

Niet consequent. Veel sterker was 21 a4 gevolgd door 22 Da2

	Pe5
22 a4	Td3
23 h3	Pd7
24 Da2	Pf6

En nu is wit dus te laat. Zwart dreigt d5 door te zetten en als wit dat probeert te voorkomen door 25 Pe2, komt hij na 25 .. Tc5 niet of nauwelijks meer verder. Ik besluit daarom de mogelijkheid d5 voorgoed uit te bannen, doch de concessie die ik hiervoor moet doen is waarschijnlijk te groot. Conclusie: wit heeft de opening niet goed behandeld. de stelling is nu gelijk, het wordt nu een ordinaire knokpartij. In ieder geval wilden we allebei winnen.

25 e4

	Lh6
26 Te2	Pd7
27 Pc2	Lf8

28 Pe3	a5	Geeft veld b5 onnodig prijs. Ik had nu het paard via a3 en b5 moeten overbrengen maar was inmiddels zo gefixeerd geraakt op een koningsaanval, dat ik dit nauwelijks in overweging heb genomen. Beter is natuurlijk 29 Kh2
29 Kh1 (?)	Pc5	
30 f4	Lg7	
31 Ted2	Tcd7	
32 f5	Dc7	Zie hier het belang van 29 Kh2(i.p.v. Kh1)
33 Kh2	h5	Waarom geen 34 ... Le5?
34 h4	Kh8	
35 Lf3	Le5	
36 Tg2	Tg8	
37 fg6:	Tg6:	
38 Kh3	Dd8	
39 Dc2	Dg8	
40 Tdg1	Dh7	de hevige tijdnoodfase is voorbij, maar de strijd nog volop aan de gang
41 g4	Ld4(?)	Noodzakelijk was toch wel 41 ...Lg4: doch wit staat ook dan iets beter. Nu krijgt wit echter winnend voordeel.
42 gh5:	Tg2:	
43 Tg2:	le3: (?)	Geeft wel een héél belangrijke loper prijs. Wit staat echter sowieso goed.
44 Dc3+	e5	
45 De3:	Pe6	Zwart rekende erop dat het goede paard versus de slechte loper hem zelfs in het voordeel zou brengen. dit blijkt echter een complete misrekening.
46 Tg4	Pf4+	
47 Kh2	Tb7	
48 Dd2	Dh6	
49 c5 (!)	bc5:	
50 Da5:	Tb8	
51 Dc7	Tg8 (?)	Beter 51...Tf8 waarna 52 a5 Ph5 53 Tg5 Pf4 54 Kg3 kan volgen met voordeel voor wit
52 Df7: (?)		Maakt het nodeloos moeilijk. Na 52 Tgx8+ Kxh8 gevolgd door Dd8+ en Dg5 wint wit gemakkelijk.
53 De7:	Tf8	
	Df6 (?)	Mist zijn laatste kans. Na 53.. Pxd5 54 Tg5! staat wit weliswaar goed (54 ..Tf3 55 De8+!), doch zwart kan natuurlijk vechten met 54..Pf6
54 Dxf6	Txf6	
55 Tg5	Tf7	
56 Tf5	Tb7	
57 Lb7	Tb4	
58 a5	Tb5	
59 Tf8+	Kg7	
60 Ta8	Pe6	
61 Le2	Txb3	
62 Lc4	Tb2+	
63 Kg3	Pd4	
64 a6	Tb4	
65 Tg8+	Kh7	
66 a7	1-0	

Door deze overwinning kwam ik op 3 uit 6 en dat tegen een heel behoorlijke tegenstand. De zevende en laatste ronde van dit loodzware toernooi (dat bovendien in een uiterst benauwde en zweterige RAI werd gespeeld) bracht mij met wit tegen Maïndert van der Linde (Utrecht, 2244; oud-jeugdkampioen). In een Maroczy-variant kreeg ik na veel geschuif een eindspel van loperpaar tegen loper plus paard; na afruilen had ik twee pionnen en loper tegen paard en zwart had door zijn paard te offeren wit met de verkeerde randpion plus loper een half punt kunnen afnemen. Maar met nog enkele seconden op beide klokken blunderde zwart (meer dan 80 zetten...). Dus 4 uit 7, prestatierating 2227 en mijn inschrijfgeld terug.

Hans Polee

AGENDA

<u>Datum</u>	<u>Groepen</u>	<u>Ladder</u>	<u>Extern</u>
Ma 26 maart	ronde 1		Helpman-Staunton II
Za 31 "			Staunton I-Oud-Zuylen
Ma 2 april		ronde 14	
Ma 9 "	ronde 2		
Ma 16 "		ronde 15	
Za 28 "			ASV-Staunton I
Ma 30 "	ronde 3		
Ma 7 mei		ronde 16	
Ma 14 "	ronde 4		
Ma 21 "		ronde 17	
Ma 28 "	ronde 5		